Zbirka odločb sodne prakse

SKLEP SODIŠČA (deseti senat)

z dne 18. februarja 2016*

„Predhodno odločanje — Člena 53(2) in 99 Poslovnika Sodišča — Cestni prevoz — Čas počitka voznika — Predpisi države članice, ki zaposlenemu na službenem potovanju odvzemajo pravico do pavšalnega nadomestila za nočitev v primeru nočitve, ki jo delodajalec zagotavlja na svoje stroške — Morebitna vključitev nočitve voznika tovornjaka v njegovem vozilu“

V zadevi C-325/15,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu (okrožno sodišče za Wrocław-Śródmieście v Vroclavu, Poljska) z odločbo z dne 6. maja 2015, ki je prispela na Sodišče 1. julija 2015, v postopku

Z. Ś.,

Z. M.,

M. P.

proti

X,

SODIŠČE (deseti senat),

v sestavi F. Biltgen, predsednik senata, E. Levits, sodnik, in M. Berger (poročevalka), sodnica,

generalni pravobranilec: N. Wahl,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi odločeno z obrazloženim sklepom na podlagi členov 53(2) in 99 Poslovnika Sodišča,

sprejema naslednji

Sklep

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 8(8) Uredbe (ES) št. 561/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o usklajevanju določene socialne zakonodaje v zvezi s cestnim prometom in spremembi uredb Sveta (EGS) št. 3821/85 in (ES) št. 2135/98 ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 3820/85 (UL L 102, str. 1).

* Jezik dokumenta: poljščina.

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Ś., M. in P., vozniki motornih vozil, ki so opravljali mednarodni prevoz, in X, njihovim nekdanjim delodajalcem, v zvezi z njegovo zavrnitvijo, da jim izplača nekatera nadomestila za noči, ki so jih preživeli v svojih vozilih.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Člen 4 Uredbe št. 561/2006 določa:

„V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[…]

(c) ‚voznik' pomeni vsako osebo, ki vozi vozilo, četudi le za krajši čas, ali je v vozilu na podlagi svojih delovnih obveznosti, da je po potrebi na voljo za vožnjo;

[…]

(f) ‚počitek' pomeni vsako neprekinjeno obdobje, v katerem lahko voznik svobodno razpolaga s svojim časom;

(g) ‚dnevni čas počitka' pomeni dnevno obdobje, v katerem lahko voznik svobodno razpolaga s svojim časom, in zajema ‚redni dnevni čas počitka' in „skrajšani dnevni čas počitka';

— ‚redni dnevni čas počitka' pomeni vsako obdobje počitka, ki traja vsaj 11 ur. Druga možnost je, da se ta redni dnevni čas počitka izkoristi v dveh obdobjih, od katerih mora biti prvo neprekinjeno obdobje, ki traja vsaj 3 ure, drugo pa neprekinjeno obdobje, ki traja vsaj 9 ur,

— ‚skrajšani dnevni čas počitka' pomeni vsako obdobje počitka, ki traja vsaj 9 ur, vendar manj kot 11 ur;

(h) ‚tedenski čas počitka' pomeni vsak tedenski čas, v katerem lahko voznik svobodno razpolaga s svojim časom, in zajema ‚redni tedenski čas počitka' in ‚skrajšani tedenski čas počitka';

— ‚redni tedenski čas počitka' pomeni vsako obdobje počitka, ki traja vsaj 45 ur,

— ‚skrajšani tedenski čas počitka' pomeni vsako obdobje počitka, ki traja manj kot 45 ur in ki se lahko ob upoštevanju pogojev, določenih v členu 8(6), skrajša na najmanj 24 zaporednih ur;

(i) ‚teden' pomeni obdobje od ponedeljka od 00.00 ure do nedelje do 24.00 ure;

[…]"

4 Člen 8(8) Uredbe št. 561/2006 določa:

„Če se voznik tako odloči, lahko dnevni čas počitka in skrajšani tedenski čas počitka zunaj kraja, kjer je vozilo bazirano, preživi v vozilu, če ima ustrezno ležišče za vsakega voznika in če vozilo miruje."

Poljsko pravo

5 Člen 9(1) uredbe ministra za delo in socialno politiko o višini izplačil, do katerih so upravičeni zaposleni v državnem ali lokalnem subjektu javnega prava zaradi službenega potovanja v tujino, in pogojih za določitev teh izplačil (rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, Dz. U. 2002 št. 236, rubrika 1991) z dne 19. decembra 2002 (v nadaljevanju: uredba z dne 19. decembra 2002) ter člen 16(1) uredbe ministra za delo in socialno politiko o izplačilih, do katerih so upravičeni zaposleni v državnem ali lokalnem subjektu javnega prava zaradi službenega potovanja (rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej, Dz. U. 2013, rubrika 167) z dne 29. januarja 2013 (v nadaljevanju: uredba z dne 29. januarja 2013) določata, da zaposleni na službenem potovanju v tujini lahko zahteva povračilo nastalih stroškov nočitve v enakem znesku, kot je naveden na računu, v okviru najvišjega zneska, določenega v prilogi k uredbama, veljavnima v zadevnem obdobju.

6 V skladu z odstavkoma 2 teh dveh členov lahko zaposleni, če ne predloži računa, zahteva pavšalno nadomestilo v višini 25 % najvišjega zneska, omenjenega v odstavku 1 teh določb.

7 V skladu z odstavkom 4 vsakega izmed navedenih členov se njuna odstavka 1 in 2 ne uporabljata za nočitev, ki jo delodajalec zagotovi na svoje stroške.

8 Zakon o delovnem času voznikov (ustawie o czasie pracy kierowców, Dz. U. 2012, rubrika 1155) z dne 16. aprila 2004 (v nadaljevanju: zakon o delovnem času voznikov) določa, da za voznike v delovnem razmerju poleg zakonskih določb o delovnem času veljajo tudi standardi glede obveznih odmorov in počitkov iz Uredbe št. 561/2006, ki urejajo čas vožnje vozila.

9 Člen 14(1) zakona o delovnem času voznikov določa, da ima voznik pravico do najmanj enajstih ur neprekinjenega počitka na dan. Dnevni počitek, razen za voznike iz poglavja 4a navedenega zakona, to je za tiste, ki opravljajo redne vožnje, krajše od 50 kilometrov, se lahko preživi v vozilu, če to miruje in ima ležišče.

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

10 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da so bile tožeče stranke v postopku v glavni stvari v obdobju od leta 2011 do leta 2013 zaposlene pri X kot vozniki tovornjakov, težjih od 12 ton, za opravljanje mednarodnega prevoza. V zameno za noči, ki so jih v tujini preživeli v kabini svojega vozila, ki je bila zasnovana za spanje, so od X zahtevali izplačilo nekaterih pavšalnih zneskov.

11 Na podlagi svojih pogodb o zaposlitvi so imeli pravico do osnovne plače, pavšalnega nadomestila za nočno delo in pavšalnega nadomestila za nadurno delo.

12 V času trajanja teh pogodb delodajalec navedenim tožečim strankam ni hotel izplačati pavšalnih nadomestil za noči, preživete v vozilu, z obrazložitvijo, da jim je zagotovil nočitev brez stroškov v kabini zadevnega vozila.

13 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da so predmet spora o glavni stvari le pravice, ki jih imajo ti vozniki v razmerju do svojega delodajalca glede povračila stroškov nočitve pod pogoji, določenimi v nacionalni zakonodaji.

14 V teh okoliščinah je Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu (okrožno sodišče za Wrocław-Śródmieście v Vroclavu) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je treba člen 8(8) Uredbe št. 561/2006, ki določa, da lahko voznik, če se tako odloči, dnevni čas počitka in skrajšani tedenski čas počitka preživi v vozilu zunaj kraja, kjer je vozilo bazirano, če ima to ustrezno ležišče za vsakega voznika in če vozilo miruje, razlagati tako, da ta člen – kadar delodajalec (prevoznik) zaposlenemu (vozniku) da na razpolago brezplačno ležišče v kabini vozila – nasprotuje nacionalni ureditvi iz člena 9(4) uredbe z dne 19. decembra 2002, kakor je bila spremenjena, ki se je uporabljala do 28. februarja 2013, in iz člena 16(4) uredbe […] z dne 29. januarja 2013, ki se uporablja od 1. marca 2013, na podlagi katere ima zaposleni pravico do povračila stroškov nočitve v skladu s pogoji, določenimi v členu 9, od (1) do (3), uredbe z dne 19. decembra 2002 in členu 16, od (1) do (3), uredbe z dne 29. januarja 2013, ali v skladu z ugodnejšimi pogoji in zneski, določenimi v pogodbi o zaposlitvi, kolektivni pogodbi ali drugih pravilih delovnega prava?

2. Ali je treba člen 8 Uredbe št. 561/2006 razlagati tako, da lahko voznik, če se tako odloči, čas počitka zunaj kraja, kjer je vozilo bazirano, kot je opredeljen v členu 4, od (f) do (i) te uredbe, preživi v vozilu, če ima to ustrezno ležišče za vsakega voznika in če vozilo miruje?“

Vprašanji za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

15 Člen 99 Poslovnika Sodišča določa, da lahko Sodišče, če odgovor na vprašanje, predloženo v predhodno odločanje, ne dopušča nobenega razumnega dvoma, na predlog sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca kadar koli odloči z obrazloženim sklepom.

16 To določbo je treba v tej zadevi uporabiti, kar zadeva odgovor na prvo vprašanje.

17 Predložitveno sodišče s tem vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 8(8) Uredbe št. 561/2006 razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, ki določa pogoje, pod katerimi lahko voznik vozila zahteva povračilo stroškov nočitve, nastalih zaradi njegove poklicne dejavnosti.

18 V zvezi s tem je treba opozoriti, da člen 8(8) Uredbe št. 561/2006 določa, da lahko voznik, če se tako odloči, dnevni čas počitka in skrajšani tedenski čas počitka preživi v vozilu zunaj kraja, kjer je vozilo bazirano, če ima to ustrezno ležišče za vsakega voznika in če vozilo miruje.

19 Iz besedila te določbe torej izhaja, da se nanaša le na organizacijo nekaterih časov počitka, ki jih ima voznik na voljo v okviru svoje poklicne dejavnosti, in ne na nadomestila za te čase počitka.

20 V zvezi s tem je treba pojasniti, da Uredba št. 561/2006, ki med drugim usklajuje pravila o času vožnje, odmorih in času počitka za voznike, ki opravljajo prevoz blaga in potnikov po cesti, hkrati pa nacionalnemu zakonodajalcu daje možnost, da sprejme ugodnejše določbe za navedene voznike, ne vsebuje nobene določbe o nadomestilih, ki bi jih taki vozniki lahko prejeli med opravljanjem svoje poklicne dejavnosti.

21 V tem smislu je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da Uredba št. 561/2006 in zlasti njen člen 8(8) ne nasprotujeta nacionalni ureditvi, ki določa pogoje, pod katerimi lahko voznik vozila zahteva povračilo stroškov nočitve, nastalih zaradi njegove poklicne dejavnosti.

Drugo vprašanje

22 V skladu s členom 53(2) svojega poslovnika lahko Sodišče, če očitno ni pristojno za odločanje o zadevi ali če predlog ali tožba očitno ni dopustna, po opredelitvi generalnega pravobranilca kadar koli odloči z obrazloženim sklepom, ne da bi nadaljevalo postopek.

23 To določbo je treba v tej zadevi uporabiti, kar zadeva odgovor na drugo vprašanje.

24 Predložitveno sodišče s tem vprašanjem sprašuje, ali je treba člen 8 Uredbe št. 561/2006 razlagati tako, da lahko voznik, če se tako odloči, čas počitka preživi v vozilu zunaj kraja, kjer je vozilo bazirano, kot je opredeljen v členu 4, od (f) do (i), te uredbe, če ima to ustrezno ležišče za vsakega voznika in če vozilo miruje.

25 V zvezi s tem je treba opozoriti, da v okviru sodelovanja, določenega v členu 267 PDEU, potreba po razlagi prava Unije, ki bi bila koristna za nacionalno sodišče, zahteva, da to sodišče opredeli dejanski in pravni okvir, v katerega so umeščena vprašanja, ki jih postavlja, ali vsaj razloži dejstva, ki so bila podlaga za ta vprašanja (glej zlasti sklep Striani in drugi, C-299/15, EU:C:2015:519, točka 22 in navedena sodna praksa).

26 Sodišče je namreč pristojno odločati o razlagi besedila Unije samo na podlagi dejstev, ki mu jih predloži nacionalno sodišče (glej zlasti sklep Talasca, C-19/14, EU:C:2014:2049, točka 18 in navedena sodna praksa).

27 Sodišče vztraja tudi pri pomembnosti tega, da nacionalno sodišče navede jasne razloge, ki so mu vzbudili dvom o razlagi prava Unije in iz katerih meni, da je treba Sodišču predložiti vprašanja za predhodno odločanje (glej sklep Talasca, C-19/14, EU:C:2014:2049, točka 19 in navedena sodna praksa).

28 Ker postopek pred Sodiščem temelji na predložitveni odločbi, je namreč nujno, da nacionalno sodišče v predložitveni odločbi navede dejanski in pravni okvir spora o glavni stvari ter vsaj minimalno pojasni razloge za izbiro določb prava Unije, katerih razlago zahteva, in povezavo, ki jo je ugotovilo med temi določbami in nacionalno zakonodajo, ki se uporablja v sporu, o katerem odloča (glej sklep Talasca, C-19/14, EU:C:2014:2049, točka 20 in navedena sodna praksa).

29 Te zahteve v zvezi z vsebino predloga za sprejetje predhodne odločbe, ki morajo Sodišču omogočiti, da poleg dopustnosti predloga za sprejetje predhodne odločbe preizkusi svojo pristojnost za zastavljeno vprašanje, so izrecno navedene v členu 94 Poslovnika, ki naj bi ga predložitveno sodišče v okviru sodelovanja, vzpostavljenega s členom 267 PDEU, poznalo in ga mora natančno upoštevati (glej sodbo Siragusa, C-206/13, EU:C:2014:126, točka 19, in sklep Talasca, C-19/14, EU:C:2014:2049, točka 21).

30 V zvezi s tem je treba tudi poudariti, da namen informacij, ki jih vsebujejo predložitvene odločbe, ni samo omogočiti Sodišču, da zagotovi koristne odgovore, ampak tudi dati možnost vladam držav članic in drugim zainteresiranim strankam, da predložijo stališča v skladu s členom 23 Statuta Sodišča Evropske unije. Sodišče mora skrbeti za zaščito te možnosti, saj se na podlagi te določbe zainteresiranim strankam vročijo le predložitvene odločbe (glej zlasti sklep Talasca, C-19/14, EU:C:2014:2049, točka 23).

31 V obravnavani zadevi predložitvena odločba ne izpolnjuje teh zahtev.

32 Čeprav je iz sklicevanja v besedilu drugega vprašanja na „če se voznik tako odloči“ mogoče predpostavljati, da se to vprašanje nanaša na odstavek 8 navedenega člena, v katerem je omenjena taka „odloči[tev]“, je treba ugotoviti, da predložitveno sodišče prosi za razlago člena 8 Uredbe št. 561/2006, ne da bi natančno navedlo odstavek, ki je predmet njegovega vprašanja.

33 V preostalem predložitveno sodišče ne pojasnjuje, zakaj je razlaga, za katero prosi v tem vprašanju, glede določbe o dnevnem času počitka in skrajšanem tedenskem času počitka zunaj kraja, kjer je vozilo bazirano, ki ga voznik lahko preživi v vozilu, potrebna za to, da lahko odloči o sporu, ki ga obravnava.

34 To sodišče trdi, da iz člena 8(8) Uredbe št. 561/2006 ni jasno razvidno, da se ta določba nanaša na vse vrste časa počitka, opredeljene v členu 4 navedene uredbe, ker redni tedenski čas počitka v njem ni naveden. S tem ko navedeno sodišče ni navedlo nobenega razloga, zakaj je odgovor na drugo vprašanje nujen ali koristen za odločitev o sporu, ki ga obravnava, ni navedlo niti pojasnila o razlogih, iz katerih bi se lahko odgovori, ki bi jih Sodišče dalo na drugo vprašanje, ki se v tem primeru nanaša na člen 8 Uredbe št. 561/2006, v takem postopkovnem okviru izkazali za nujne za rešitev tega spora.

35 Posledično predlog za sprejetje predhodne odločbe ne izpolnjuje zahtev, predstavljenih v točkah od 25 do 30 tega sklepa, in sicer ne dosega zadostne stopnje jasnosti in natančnosti, da bi Sodišče lahko odločilo in pri tem preverilo, ali je odgovor na zastavljeno vprašanje nujen za rešitev spora pred predložitvenim sodiščem ter ali lahko vlade držav članic in drugi udeleženci učinkovito uporabijo možnost predložitve stališč v skladu s členom 23 Statuta Sodišča Evropske unije.

36 Ker Sodišče ni prejelo zadostnega povzetka razlogov za postavitev vprašanja, ne more podati koristnega odgovora na to vprašanje.

37 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da drugo vprašanje očitno ni dopustno.

Stroški

38 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških.

Iz teh razlogov je Sodišče (deseti senat) odločilo:

1. **Uredbo (ES) št. 561/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o usklajevanju določene socialne zakonodaje v zvezi s cestnim prometom in spremembi uredb Sveta (EGS) št. 3821/85 in (ES) št. 2135/98 ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 3820/85 in zlasti njen člen 8(8) je treba razlagati tako, da ne nasprotujeta nacionalni ureditvi, ki določa pogoje, pod katerimi lahko voznik vozila zahteva povračilo stroškov nočitve, nastalih zaradi njegove poklicne dejavnosti.**

2. **Drugo vprašanje, ki ga je postavilo Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu (okrožno sodišče za Wrocław-Śródmieście v Vroclavu, Poljska), očitno ni dopustno.**

Podpisi